

Oppfølgingsplaner IKOS 2014-2019

HF's fakultetsstyre har i sitt møte 29/11 2013 vedtatt at alle institutter i løpet av 2014 skal utarbeide oppfølgingsplaner. Disse planene vil i IKOS's tilfelle stå i nær forbindelse med stillingsplanen for perioden 2014-2019, men oppfølgingsplanene må vedtas separat av instituttstyret. Som det fremgår av diskusjonsnotatet om stillingsplanen har enkelte av de større tiltakene som foreslås i oppfølgingsplanen, også økonomiske implikasjoner.

I HF-styrets dokument om oppfølgingsplanene heter det at de «skal omfatte alle instituttets fag, både prioriterte og ikke prioriterte (...). Basismodulen for faglige prioriteringer (...) vil være parameterne både for å identifisere miljøenes styrker og svakheter og for å sette utviklingsmål.» Denne analysen er gjennomført i diskusjonsnotatet for stillingsplanen og gjentas ikke her.

Videre heter det:

«Instituttens oppfølgingsplaner skal bygge på tre hovedprinsipper, som omfatter både studier og forskning:

- Kvalitet. De sterkeste miljøene skal identifiseres og støttes, slik at kvalitet bygges på kvalitet.
- Konsentrasjon og spissing. Forskningsaktivitetene og studietilbudet skal konsentreres for å skape gode, robuste og økonomisk bærekraftige miljøer og studietilbud.
- Samarbeid og utviklingspotensial. Samarbeid skal utvikles, for nyskapning og økt konkurranseevne i kampen om eksterne prosjektmidler.

Oppfølgingsplanene må identifisere miljøenes potensial, vise hvilke mål som settes og hvilke virkemidler som skal bidra til å nå målene.

Instituttet må også vise hvordan de vil skjerme/prioritere de fagene som vedtas prioritert av fakultetet. At et fagområde er vedtatt som prioritert av fakultetsstyret, og tilføres øremerkede midler, skal ikke bety en nedprioritering av samme fag i instituttets basisbevilgning.

Oppfølgingsplanene skal vedtas av instituttets styre og behandles av Fakultetsstyret i løpet av høsten 2014.»

IKOS-ledelsen har bedt fagmiljøene respondere på spørsmål om hvilke tiltak de vil foreslå for å styrke *forskning, undervisning og formidling*.

Fra fagmiljøene har det kommet inn en rekke forslag til momenter og konkrete tiltak som kan inngå i oppfølgingsplanene. I behandlingen av disse forslagene har det avtegnet seg en mulighet for å løfte enkelte av dem ut av oppfølgingsplanen for det enkelte fagmiljøet og i stedet gjøre dem til *oppfølgings tiltak for hele IKOS*.

Det gjelder forslag om følgende tiltak for perioden 2015-2019:

- Gjesteforskerprogram (IKOS Fellowship Program): 2.500.000 (500.000 årlig)
- Drift av interne forskningsprosjekter: 1.500.000 (300.000 årlig, 2 prosjekter i drift pr. år)
- Vit.ass./forskningsassistanse: 500.000 (100.000 årlig)
- Studiekvalitetsmidler 5.000.000 (1.000.000 årlig, f.eks. egen inndekning av budsjettene til nye MA-programmer/-studieretninger)
- Bidrag til emnetråd «Praksis og prosesser i arbeidslivet» med fokus på bruk av digitale verktøy og bransjeforståelse – øremerket bevilgning fra HF (6 mnd frikjøp til kompetanseheving for universitetslektor og professor II med 50 % finansiert av HF)
- Phd/postdoc-stillinger (allerede vedtatt for 2015-2016), se diskusjonsnotat om stillingsplanen
- Professor II-stillinger, se diskusjonsnotat om stillingsplanen

Når det gjelder diskusjonen av oppfølgingsplaner for de enkelte fagmiljøene er det lagt vekt på å gi et så dekkende bilde som mulig, ikke minst for å vise hvordan de faglig prioriterte områdene følges opp både av HF gjennom øremerkede ressurser og av IKOS gjennom egne avsetninger til forskning, undervisning og formidling.

Kulturhistorie og museologi

1.

Som faglig prioritert område har fagmiljøet fått øremerket tildeling for perioden 2015-2018 fra HF på i alt 8.075.710. Midlene skal brukes til:

2 x 3-årige postdoc
2 PhD à 3 år

Denne løsningen forutsetter at IKOS avsetter 300.000 til fullfinansiering.

2.

Fagmiljøet har fått del i HF's tildeling av omstillingsmidler til masterprogrammet EKUL for perioden 2014-2018, i alt 2.000.000. I tillegg til dette foreslås en avsetning fra IKOS/IFIKK: 700.000, dvs. 350.000 pr. institutt.

Som vedlagte budsjettforslag viser, skal midlene brukes til tiltak for å bedre rekruttering og gjennomføring:

- Workshop m/involverte fagmiljø
- Frikjøp
- Kontaktreiser
- Mottaksuke
- Workshops m/studenter
- Avtagerpanel - alumnus
- Masterstipend
- Prof. II x 2: Digital Humanities + uspesifisert

3.

Fagmiljøet har fått del i HF's tildeling av omstillingsmidler til masterprogrammet MUSKUL for perioden 2014-2018, i alt 2.000.000. I tillegg til dette foreslås en avsetning fra IKOS: 850.000.

2

Som vedlagte budsjettforslag viser, skal midlene brukes til tiltak for å bedre rekruttering og gjennomføring:

- Kontaktreiser
- KHM-emne
- Frikjøp
- Mottaksuke
- Workshops m/studenter
- Avtagerpanel - alumnus
- Masterstipend
- Prof. II + gjesteforelesere

4.

Norsk Folkeminnesamling (NFS) er en viktig del av fagmiljøets forsknings- og undervisningsstrategi, og er også koblet til stillingsplanforslaget fra KULMUS. HF har prioritert NFS som satsningsområde for formidling, og det arbeides med en langsiktig plan for utvikling og eventuelt ekstern finansiering av formidlingsaktiviteter knyttet til samlingen. Driftsmessig trengs et faglig tilsyn med NFS, og et mangeårig arbeid med digitalisering av materialet fortsetter.

Forslag om avsetning fra IKOS: 1.200.000 (200.000 årlig) i perioden 2014-2019 (allerede vedtatt for 2014 og 2015: 100.000/år). Disponering av 40 % av arbeidspikten til fagets universitetslektor (270.000/år).

Vurdering

Gjennom midlene til de nye MA-programmene (EKUL/MUSKUL) vil fagmiljøet få betydelige ressurser til bedret studiekvalitet, forstått som bedre oppfølging av studentene, økt internasjonalisering og konsentrasjon og samarbeid om studietilbudet. Dette er i tråd med HFs omstillingsstrategi. Revisjonen av BA-tilbudet er en viktig og forventet konsentrasjon og revisjon med sikt på økt studiekvalitet.

Øremerkede rekrutteringsstillinger og fellesavsetninger til for eksempel gjesteforskerprogram, vitenskapelig assistanse og drift av forskningsprosjekter vil bidra til økt forskningskvalitet i fagmiljøet.

Når det gjelder formidling vil avsetninger til Norsk Folkeminnesamling gi fagmiljøet et betydelig løft og synliggjøre sammenhengen mellom kildemateriale, forskning, undervisning og formidling. Fagmiljøet bør også tenke *Senter for museumsstudier* inn i en formidlingsstrategi. Ressurser til avtagerpanel/alumnusnettverk bør også tenkes inn her.

Midtøsten og Nord-Afrika

1.

Som faglig prioritert område har fagmiljøet fått øremerket tildeling for perioden 2015-2018 HF på i alt 8.075.710. Midlene skal brukes til:

2 x 2-årige postdoc
3 PhD

3

2.

IKOS søkte HF om omstillingsmidler til den nye, engelskspråklige masterstudieretningen Middle East Studies (MES), men fikk avslag. Det foreslås derfor at IKOS av egne midler avsetter 1.450.000 i perioden 2015-2018.

Som vedlagte budsjettforslag viser, skal midlene brukes til tiltak for å bedre rekruttering og gjennomføring:

- Kontaktreiser
- Mottaksuke
- Workshops m/studenter
- Avtagerpanel - alumnus
- Masterstipend
- Prof. II

3.

Fagmiljøet ønsker å arrangere interne workshops og seminarer. Det bør kunne finansieres innenfor vanlige driftsbudsjetter ved IKOS, men fordrer en plan og klare målsetninger for slike arrangementer fra fagmiljøets side.

4.

MAF har lagt stor vekt på at kvalitet i både undervisning, forskning og formidling vil kreve en fortsatt satsning på *Senter for islam- og Midtøstenstudier (SIMS)*. Innholdsmessig sett bør MAF få en langsiktig plan for nettpresentasjon, oppdatering av informasjon og bruk av SIMS. Dette fordrer et klart eierskap til senteret ikke bare fra alle ansatte ved MAF men også fra andre relevante fagmiljøer ved IKOS.

Da SIMS ble opprettet i 2007, var forutsetningen at det skulle være et digitalt senter som synliggjorde relevant kompetanse og aktiviteter. MAF har utfra erfaring ønsket å styrke koordinatorfunksjonen ved SIMS, som i praksis betyr en IKOS-avsetning til administrativ oppfølging av nettsidene og aktivitetene ved senteret – gjesteforelesere/gjesteforskere, lunch-seminarer osv.

Om man anslår en slik koordinatorfunksjon til en 50 % stilling, vil det en avsetning på 1.500.000 (300.000/år) i perioden 2015-2019.

Vurdering

Gjennom den foreslåtte IKOS-avsetningen til den nye MA-studieretningen vil MAF få betydelige ressurser til bedret studiekvalitet, forstått som bedre oppfølging av studentene, økt internasjonalisering og konsentrasjon og samarbeid om studietilbudet. Dette er i tråd med HFs omstillingsstrategi.

Øremerkede rekrutteringsstillinger og fellesavsetninger til for eksempel gjesteforskerprogram, vitenskapelig assistanse og drift av forskningsprosjekter vil bidra til økt forskningskvalitet i fagmiljøet.

Når det gjelder formidling vil fortsatt satsning på SIMS være viktig for synliggjøring av sammenhengen mellom forskning, undervisning og formidling. Resurser til avtagerpanel/alumnusnettverk for den nye MA-studieretningen bør også tenkes inn her. Når det gjelder langsiktige økonomiske avsetninger til koordinering av SIMS, må det stilles spørsmål om merverdien av å øremerke såpass store beløp til administrasjon. Mange av de funksjoner som en koordinatorstilling er tenkt å ha, tangerer det ansvar som så vel FVA som eksisterende IKOS-

administrasjon har, og de vil i noen grad også kunne tenkes innenfor budsjettering av et gjesteforskerprogram. Det må også spørres om videre konsekvenser av en slik avsetning, særlig på bakgrunn av forslaget fra ØAS om et Asia-senter.

Religionshistorie

Fagmiljøet har foreslått disse tiltakene:

1.

Årlig internt forskningsseminar

2.

Religionshistorisk forum (2-3 møter pr semester med ansatte + gjesteforsker)

3.

For å bedre rekruttering og gjennomføring på studiesiden

- tett oppfølging (obligatorisk innføringsemne BA), øke antallet skriftlige innleveringer, styrke sammenhengen mellom forelesninger og seminar
- årlig masterseminar med studenter og lærere fra Bergen, Trondheim og Tromsø (tiltak koblet til SAK-prosjektet)
- lærerutveksling for å tilby jødedom og nyreligiøsitet, dvs andre universiteter bidrar med forelesninger (tiltak koblet til SAK-prosjektet)

4.

Fast samarbeid med journalister

Vurdering

Tiltakene 1, 2 og 4 er vanskelig å budsjettere, men de vil mest sannsynlig kunne dekkes innenfor ordinære driftsbudsjetter. Uansett trengs klare planer og konkretiseringer fra fagmiljøets side for at dette kan vurderes nærmere innholdsmessig og sett opp mot mulige effekter.

Som tiltak for å styrke forskningssamarbeidet virker de foreslåtte tiltakene så langt ikke spesielt målrettede. Spørsmålet er hvordan REL kan posisjonere seg for å øke publisering, ekstern prosjektfinansiering og forskningssamarbeid.

På undervisningssiden har REL de senere årene gjort mye for å bedre studiekvaliteten, ikke minst gjennom bedre oppfølging av BA-studentene. Med den gode rekrutteringen som REL har til sine BA- og MA-studier er det mye å hente på videre utvikling av studiekvaliteten. Spørsmålet er hvordan hele fagmiljøet kan samles om en klar strategi på dette området, og hvordan effektene kan måles av de foreslåtte tiltakene. Erfaringer og resultater vil kunne ha stor interesse også for IKOS som helhet.

Det må reises spørsmål om hva fagmiljøet mener om forholdet mellom de faglige samlingspunktene i tiltak 1, 2 og 3. Når det gjelder de SAK-relaterte delene av tiltak 3 kan det stilles spørsmål om hvordan de etter fagmiljøets vurdering bidrar til konsentrasjon og arbeidsdeling.

Når det gjelder formidling er det uklart hva fagmiljøet mener skal være innhold og effekt av tiltak 4.

Generelt må det påpekes at de foreslåtte fellestilltakene for IKOS også står åpne for REL.

Sør-Asia

Fagmiljøet har foreslått:

1.

Tiltak for forskningsutvikling og forskningssamarbeid internt med sikte på blant annet å utvikle et felles forskningsprosjekt. Foreløpig er tiltakene tentative.

2.

Tiltak for bedring av studiekvalitet og undervisningstilbud med sikte på

- å hindre frafall fra studiene
- rekruttering til MA-studiet

Konkret nevnes blant annet opptak til hindi-studiet hvert år og endret struktur for språkundervisningen.

Vurdering

Det er vanskelig å budsjettere de foreslåtte tiltakene, men det virker sannsynlig at de kan dekkes innenfor ordinære driftsbudsjetter ved IKOS, slik det har skjedd med SAS-prosjektet om kartlegging av studentprofiler i 2014.

Flere av tiltakene er foreløpig ganske tentative, og formidlingstiltak er ikke nevnt. Spørsmål som bør stilles er om det kan finnes formidlingstiltak som kan bidra til å øke interessen for SAS-kompetansen og SAS-studiene ved IKOS. Det kan også reises spørsmål om en økt tematisk fokusering i studietilbudet bør være resultat av strategien om større forskningssamarbeid. I et såpass lite fagmiljø aktualiseres spørsmålet om forholdet mellom bredde og konsentrasjon, og også om potensial for økt samarbeid på IKOS og utad.

Generelt må det påpekes at de foreslåtte fellestilltakene for IKOS også står åpne for SAS.

Øst-Asia

Fagmiljøet har foreslått flere enkelttiltak for å bedre studiekvalitet og forskningsaktivitet, særlig:

1.

Etablering av alumni-foreninger for kinesisk og japansk

2.

Pilotprosjekt for å øke rekrutteringen, bedre studiekvaliteten og redusere frafallet. Prosjektet er knyttet til MA-studieretningen CHINP i perioden 2014-2016, og er finansiert av HF's omstillingsmidler med 227.000. Konkrete tiltak er:

- Workshops med studenter og ansatte

- Gjesteforelesere KIN 4510 (tidligere kandidater)
- Alumnus for kinesisk-studenter
- Kandidatundersøkelse
- Veileder fra 1.semester
- 30 sp masteroppgave

3.

Opprettelse av et Senter for Øst-Asia, som kan romme tiltak som

- Synliggjøring av kompetanse med sikte på journalister og andre
- Åpent East Asian Lunch Seminar (hver annen uke)
- Etablere nettside, facebook-side
- Identifisere forskningsprosjekter
- Identifisere muligheter for ekstern finansiering av aktiviteter
- Etablere internasjonalt samarbeid

Til et slikt senter foreslår fagmiljøet at IKOS avsetter midler til en 10 % administrativ stilling som særlig skal ha ansvar for digitale aktiviteter og seminarer, samt midler til studentassistenter og drift.

Et anslag for dette for perioden 2015-2019 vil være 750.000 (150.000/år).

4.

Som mulig del av aktivitetene under et Senter for Øst-Asia, men også separat fra dette har fagmiljøet presentert et forslag om at IKOS går aktivt inn i etableringen av et Nordic Centre for China Studies ved Zhejiang University.

Vurdering

Pilotprosjektet finansiert av HF's omstillingsmidler må vurderes som et interessant tiltak for å gjøre erfaringer på et bredt felt når det gjelder økt studiekvalitet. Pilotprosjektet er knyttet til én av MA-studieretningene på kinesisk, og det virker rimelig å avvente resultatene derfra før enkelttiltak eventuelt videreføres til resten av ØAS – eller for den saks skyld andre fagmiljøer ved IKOS. Det gjelder også etablering av et alumni-nettverk.

Etablering av et Senter for Øst-Asia kan være et relevant tiltak for både undervisning, forskning og formidling, men på samme måte som i vurderingen av MAFs forslag om videre satsnings på SIMS må det her reises spørsmål om merverdien av et senter med så mange aktiviteter og ambisjoner at det krever ekstra administrative ressurser for å kunne drives. I ØAS' tilfelle må det også klarlegges hvor omfattende eierskapet vil være i forhold til å forplikte FVA på senterets aktiviteter og drift.

Når det gjelder IKOS' engasjement i etableringen av et Nordic Centre for China Studies ved Zhejiang University virker det som relevant og aktuelt, men ytterligere konkretisering vil antagelig være nødvendig.

Generelt må det påpekes at de foreslåtte fellestiltakene for IKOS også står åpne for ØAS.

Oppsummering – diskusjonspunkter

I diskusjonsnotatet er forslagene fra de enkelte fagmiljøene referert og i noen grad vurdert og/eller økonomisk tallfestet.

Det foreslås at styrets diskusjon konsentrerer seg om følgende punkter:

- Virker helheten i oppfølgingsplanen rimelig?
- Er HFs krav til mål for oppfølgingsplaner godt nok ivaretatt?
- Hvilke av de foreslåtte budsjettavsetningene er rimelige og akseptable?
- Er det andre tiltak eller avsetninger som bør inn i oppfølgingsplanen?